

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 23. junija 1875.

Obseg: Razglas ministerstva za kmetijstvo o zadevah trtne uši (Phylloxera vastatrix). — Kako stoji s letošnjo svilorejo na Kranjskem? — Novi Kranjski panj po Dzierzonovi osnovi. (Dal.) — Gospod. novice. — Gospodarske skušnje. — Zapisnik 33. odboro ve skupščine slovenske Maticе 26. maja. (Konec.) — Loterija — sleparija! — Nekoliko posnetkov iz Miklošičeve sintakse. (Dal.) — Zdaj ni nobena skrivnost več, kaj Bismark s svojim kulturnim bojem proti Avstriji namerava. — Beseda o plemstvu. (Konec.) — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razglas ministerstva za kmetijstvo

o zadevah trtne uši (Phylloxera vastatrix).

Družba kmetijska Kranjska je, kakor tudi družbe kmetijske drugih deželá, prejela od sl. ministerstva 12. dne t. m. dopis, v katerem pravi, da po §. 14. postave za odvrnitev te jako škodljive uši ima ono skrbeti za to, da se v vsaki deželi več mož v vsem, kar se tiče te škodljivke, podučí tako, da bi sposobni bili za izvedence od politične gosposke na pomoč poklicani biti, ako bi se primerilo, da bi se ta uš vgnjezdila v domače naše ngrade. Zato se ministerstvo obrača do družbe kmetijske s prošnjo, naj bi mu ona naznanila: ali so kateri taki možje, posebno udje družbe kmetijske ali pa sicer umni vinorejci na Kranjskem, ki bi bili za gori omenjeni poklic sposobni. Ministerstvo namerava v drugi polovici prihodnjega meseca julija na sadje- in vinorejski šoli v Klosterneuburgu nad Dunajem osnovati učilnico, v kateri se bode par tednov (v nemškem jeziku) podučevalo o poznanji trtne uši, njenih lastnosti, o pomočkih jo zatreti itd. Zato želi, naj bi družba kmetijska ta namen njegov očitno razglasila, da ga zvedó vinorejski kraji, in naj potem mu imenuje možé, ki bi sposobni bili udeležiti se omenjenega poduka. Če pa taki možje ne bi mogli na lastne stroške se podati v Klosterneuburg in ondi se udeležiti poduka, je ministerstvo pripravljeno, nekoliko denarne podpore dati takim, se vé pa, da ta podpora ne more preobilna biti. Čas, kedaj se začne ono kratko podučevanje v Klosterneuburgu, bode ministerstvo pozneje naznanilo. —

To je bistvo ministerskega dopisa. Podpisani odbor ga po želji njegovi daje očitno na znanje s tem pristavkom:

naj se do konca tega meseca iz vinorejskih Kranjskih krajev taki možje pismeno oglasijo pri družbi kmetijski, ki bi jih volja bila se podati v imenovano učilnico in naj povedó, ali so v vinoreji izvedeni, ali gredó radi na svoje lastne stroške, če ne, koliko podpore bi želeli za popotnino in za vsakdanjii živež.

Glavni odbor družbe kmetijske Kranjske
v Ljubljani 18. junija 1875.

Kako stoji z letošnjo svilorejo na Kranjskem?

Na to vprašanje bo menda marsikdo rad odgovor izvedel. Damo mu ga v sledečem.

Družba kmetijska je od več strani izvedela veselo novico, da so svilne gosenice, izrejene iz semena, ki so ga svilorejci kupili od nje, se letos prav dobro obnesle, — ves čas popolnoma zdrave bile ter večidel okoli 15. in 17. dne t. m. presti začele. Ker jim je bilo vreme jako ugodno, so večidel po preteku 4 tednov jesti nehale in zapredovati se začele.

V tem smislu so družbi kmetijski poročali gospodje: Ignacij Repše, posestnik v Št. Janžu na Dolenskem, ki je družbi kmetijski 21. dne t. m. pokazal svoj lepi pridelek, — vitez Gutmansthal iz Dvora na Dolenskem, — fajmošter Mlakar v Mirni Peči, — posestnik Valenčič iz Trnovega in drugi iz Bistriškega okraja na Notranjskem, — gospá Orlova v Ljubljani itd. Edini, ki je družbi pisal, da so mu po 4. spanji vsi črviči poginili, je posestnik Jamšek v Podragi nad Vipavo; tej prikazni se pa družba kmetijska tem bolj čudi, ker tudi Jamšek je imel družbeno seme, ki se je povsod drugej izvrstno dobro obneslo; morebiti tedaj vendar tako hudo ni bilo, kakor se je družbi poročalo?

Vsi dopisi pa vprašajo, naj družba jim pové: kam bi prodali kokone? Na to vprašanje, ker zdaj ni nikogar v Ljubljani, ki bi nakupoval kokone, in ker dosihmal tudi še nobenega Laha v Ljubljani ni bilo, ki bi bil po kokonih prašal, ne moremo družega odgovoriti, kakor to, naj se svilorejci obrnejo kar naravnost v Gorico do domoljubnega našega rojaka gosp. Fr. Povše-ta, profesorja na kmetijski šoli s prošnjo, naj bi on, ker dobro pozna vse razmere te trgovine, posredovati hotel prodaj njihovega pridelka ali za svilo ali za seme. Prepričani smo, da on in gosp. prof. Kuralt bosta rada storila, kar koli bosta le mogla.

Ceno kokonov za svilo (žido) so postavili v Gorici letos tako, kakor v današnjem listu poroča dopis „iz Gorice“.

Gospodarske novice.

* Gosp. Jož. Wokawm, izveden gospodar in posestnik fabrike v Celji, se je oglasil za potnega učitelja kmetovalstva in gospodarstva v slovenski besedi. To je lepo — pravi „Slov. Gosp.“ — in mi isto tako rečemo ž njim.